

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A szabadalmi ügy reformja.

Arad, július 16.

(—) A szabadalmi ügy eddigelé Ausztriában és nálunk közös alapelvek szerint volt szabályozva és pettig az 1867. 16. és 1878. 20-t. cikkkek alapján, melyek elrendelik, hogy szabályszerű módon szerzett szabadalmak a monarchia mindkét államának területén érvényességgel bírnak, ellenben a jövőben ez az állapot meg fog szünni, sőt az 1893. 41-t. cz. szerint tulajdonképen már meg is szűnt, amennyiben a kereskedelmi miniszteriumban épen a napokban ért véget egy szaktanácskozmány, mely a különálló magyar szabadalmi hivatal szervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásával foglalkozott.

Ez a különválás ugyan némileg a feltűnő körülmény, amennyiben épen a szövetséges államoknak minden fajtájában az az elv uralkodik, hogy a szabadalmi ügy egységesen rendezendő. Ebből a körülményből azonban az 1867-iki közjogi alap meglazulására következtetni igen alapos tévedés, mert hisz ez sokkal kisebb körű és érdekű kérdés, semhogy a dualizmus erejét alterálhatná, ha t. i. annak lényegéhez tartoznak, valójában azonban egyáltalában semmi köze a dualizmus lényegéhez.

Komoly okok szerfölött indokolják a különválást. Eddig lehetett a szabadalmi ügyet közös elvek szerint rendezni, mert az egész szabadalmi ügy az egyszerű u. n. bejelentési rendszerre volt alapítva, mely abban állott, hogy az illető szakminiszterium, melynél valamely szabadalmi kérvény beadatott, az esetben ha a szabadalmat engedélyezhetőnek találta, a

kérvényt hivatalból átküldötte a másik államnak ugyanazon szakbeli miniszteriumához, s erre mindkét állambeli miniszteriumok ugyanazon kelettel külön-külön szabadalmi okmányt állítottak ki, természetesen a közös alapelvek és törvényes szabályok alapján.

Azonban ez a rendszer nem vált be s ez az oka annak, hogy a szabadalmi ügy terén létező másik, az u. n. angol rendszert kell meghonosítanunk, mely Angliában 1852. óta a legörvendetesebb hatást gyakorolja az ipar fejlődésére, E rendszernél egy egységes hivatali szervezet mellőzhetetlen s így ha a szabadalmi ügy továbbra is közös ügy maradna, egy újabb közös hivatalt kellene felállítani, ami azonban sem nem célszerű, sem nem kívánatos. Most tehát a szabadalmi ügynek különválasztása tolytán külön magyar és osztrák hivatal lesz felállítandó. Ennek szervezésével foglalkozik a törvényjavaslat, melynek részleteire még lesz alkalmunk annak idején, ha a törvényhozás elé kerül, reflektálni.

Ez a reform kétségkívül jelentékeny haszonnal fog járni iparunk fejlődésére, mert az osztrák és külföldi feltalálók közül eddig 2424-ből csak 132 fordult közvetlenül a magyar kormányhoz, ezután kénytelenek lesznek Budapesten külön szabadalmi jogot kérni, ami közjogi önállóságunknak csakis előnyére, válhatik, s emellett a nyilvánosság, melylyel az új rendszer jár, iparosainkat és feltalálóinkat nagyobb tevékenységre fogja serkenteni, úgy hogy ez az újítás előreláthatólag csakis jelentékeny hasznunkra fog szolgálni.

BELFÖLD.

Két nagy kérdés.

A belügyminiszteriumban értesülésünk szerint — két nagyfontosságú kérdésnek vonatkozólag készülték el terjedelmes dolgozatok, s melyek előreláthatólag már az őszi ülészekben törvényjavaslatok alakjában kerülnek a képviselőház elé. Az egyik az orvosok kamara k szervezésére vonatkozik, a melylyel egy régóta táplált általános óhajnak felel meg a belügyminiszter. A másik egy országos lőfegyverházak felállítására és fenntartására vonatkozó terjedelmes emlékirat, építési tervvel együtt. A belügyminiszter ezt az emlékiratot egy szaktanácskozmány felé akarta terjeszteni még a hó folyamán, de miután meggyőződött arról, hogy a meghívandó tagok legnagyobb része most nincsen Budapesten, ezen szaktanácskozmányt szeptember hóra halasztotta el.

A füge.

Arad, július 16.

A csödbe jutott jászberényi kürtös tudvalevőleg — kissé bár szegyenkezve — közös működésre szólította fel az összes ellenzékiet, hogy aztán együttes erővel megbuktatván a kormányt, ő, a nagy Apponyi és az ő czimborái üljenek az üresedésbe jött székekbe.

A különböző pártokba belopózkodott hangulatkeltő álcázott jézsuista detektivek nagy tetszéssel és üdvriadalommal vizshangoztatták ultramontan lapjaikból a repedt kürt csábitó hívogatóját, és most a „Nemzeti Újságtól” elkezdve a „Magyarország”-ig mind a közös akcióval csikkezik Apponyi tollforgató gárdája.

Valósággal komikus látni, mint kerülgetik az igazságot, akár csak a macskák a tortát.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A tacska.

A temetési intézet szolgálóinak, faragóinak, halapácóinak a nagy salonban, ahol a ravatal fel van állítva. Gyászposztóval vonják be a szoba falait; fekete, ezüstbortos drapériákat emelnek a délszaki növények fölé, a ravatal állványait még igazítanak valamiképp, a Detreházy-ozimert, a farkast fogó sisakos vitézzel, kiakasztják a fekete falra, a koszorúkat szépen szétterítik a ravatalon, azután meggyújtják a nagy viaszgyertyákat, kitarják a nagy szarvasajtókat s a fekete magyar ruhás, ezüstgombos palózt tartó szolgáló olyan hangon mintha csak azt mondaná, hogy tessék, az ebéd tálatva van, — jelenti, hogy a nagyszagos urral elkészültek.

Igen, elkészültek. A halál is, akárcsak valami gyors kezű szolgáló, ilyen hamar készült el vele. Tegnap még végignézte a Bajazzók-at, utána meg is vacsorázott jóízűen a kaszinóban és ma már ott fekszik a ravatalon, olyan szépen, olyan kecsesen, akárcsak a Daudet Montparnon marquiséja.

Detreházi Detreházy-Miklós kamarás ur komolyan, méltóságtelesen és sikkesen várta be a halálát — nem úgy, mint holmi burger-

népség. Egy kicsit bosszankodott ugyan, hogy ilyen hamar jött, most épen, mikor a kis Lolával, a Somossy-beli csinos kis fruskával megkötötte az egyhónapra való szerződést. Másnap találkoztak volna először, az első heves csókokról le kellett mondania. No de hát mindegy, ha az az ur, a hatalmas, csontos képű nagy ur nem akart várni, hát rendelkezésére állt. Az azután gyorsan elbánt vele, mint afféle jól vivő krakelerhez illik, aki mindenkébe bele szokott kötni és mindenkivel elszokott banni.

Az affairenek vége, Detreházy Miklós ur ott fekszik a ravatalon.

Es eljönnek a ravatalhoz a suhogó selyembe öltözött elegáns hölgyek, a méltóságteles fellépésű gavallérok és komolyan megállnak a ravatal mellett. A ki látja őket, azt hinné, hogy meg vannak talán hatva — pedig dehogyan — kisebb gondjuk is nagyobb ennél. Az urak a holnapi löverseny esélyeit hányják-vetik meg egyébre ritkán alkalmas elméjükben — s míg a félrevezetett szemlélő azt hinné, hogy ezek a jó módban, gazdaságban élő urak a halálról, a mulandóságról gondolkoznak, hát bizony ok a fölött kontemplálnak, hogy az akadályversenyenél az „örög püspök”-nek: Huxtaplenak vannak a chanceai és, hogy a Vihart nem kell-e féltetni a kitöréstől.

Az asszonyságok pedig, ezek a szende arozu, szép asszonyságok, lesütött szemű lányok, a kik úgy állnak a ravatal mellett, mintha a jó bácsi halála miatt, csakugyan nagy, nehéz bánat költözött volna a szívükbe, — hát ezek, míg letérdelve imádságot morzsolnak el ajkaik között, bizony, bizony arról gondolkoznak, hogy fekete selyem ruhájuk kifogástalanul áll-e — meg arról, hogy ez az ostoba haláleset milyen rosszkor jött, mikor épen ezen a farsangon annyi pompás mulatságra lett volna kilátásuk.

A gyászolókat ellepi a részvétet kifejezők egész raja s azok látszólag megindulva hallgatják őket végig, — chablonszenü meleg készorítások maradnak el — csak, mikor magukra maradnak, akkor kezdenek más okosabb tárgyakról tárgyalni, arról, hogy tulajdonképen hogyis végrendeletkezett az öreg. Még szerencse, hogy a nyár elején, mikor kerülgette a szél, megcsináltatták vele a végrendeletet, mert most nem sok ideje lett volna rá. Még azután, ha most csinálja, a Nusi gyereket, a ki nagy konkurrencziát csinált neki Lola körül, hát alighanem a köteles részre szorította volna. No de így jól fog esni ez a kis örökség, mert Riessenbaum ur már nem igen hajlandó váltóit prolongálni; és Akos uron is nagyot fog lendíteni az örökség.

sát, mert régen utirozott a nemzeti párt, — melynek már neve is hazugság — nagyobb képtelenséget ennél a közös akciónál, különösen az egyházpolitikai vita s Apponyi és pártjának szint vallása után.

Mily botor azt követelni egy jó hiszemű függetlenségi pártit, hogy ő azért bukasson meg egy közjogi alapon álló kormányt, hogy helyét egy másik, ugyanazon alapon álló kormány foglalja el... Vagy azért volna ez a különös lépés tőlük elvárható, mert tán Apponyi és pártja sokkal liberálisabb, mint a mostani, vagy megbízhatóbb, vagy már dolgozott és tett valamit a hazában? vagy a parlamentben van nagyobb és tekintélyesebb pártja, mint a mostani kormánynak, vagy tán ők derekabb, okosabb emberek, vagy tán jobban bírják a nép bizalmát, vagy tán a koronát? ... Dehogy, dehogy; hiszen mindennek éppen az ellenkezője áll. Nem mások ők, már t. i. Apponyi és pártja, mint szégyenletesen csödbe jutott politikai szédelgők, a kik most egy olyan harmadikat szeretnének a társaságba csalni, a kinek még van becsülete, hitele és a politikai akcióhoz szükséges tökéje, már t. i. népszerűsége.

Nem vagyunk a szélsőbaloldaliaknak valami nagy bámulói, kevesebb náluk a tapintat és valódi elvhűség, mint a ravasz ügyesség, az olcsó hazafiság üveggyöngyeivel aranyat érő mandatumokat s más hasznat hajtó befolyásokat szerezni, de éppen ettől a józan, furfangos paraszt észjárástól, mely — tisztelet a párt nem egy művelt uriember tagjának — mégis csak alapját képezi az egész szélbali politikának és taktikának, éppen erről a parasztfurfangról már előre is föltehettük, hogy Apponyi Albert gróf parasztfogdosó taktikájának fölülni nem fog.

Ennek a várakozásunknak felel meg az „Egyetértés” vasárnapi száma, midőn a jezsuiták vezérének és pártjának olyan fűgét mutat, a milyenre aligha számítottak a feketék, midőn vezérük által közös akcióra invitálták a „rég jó fegyvertársakat.”

Gróf Apponyi — ugymond a szélbaliak legtekintélyesebb organuma, az „Egyetértés” az ő legutolsó számában — gróf Apponyi még csak sejtelmesen vetette fel beszédében a kérdést, vajjon sikerülhetne-e az összes ellenzéki pártok számára közös találkozási pontot nyerni. — A jeles törzstisztek most egyenkint jelölik ki az elveket és törekvéseket, melyek ilyen találkozási pontokat jelenthetnének. Nagyon dicséretesnek találjuk ezt a törekvést, őszintén rokonszenvezünk is vele, de sikerének alighanem egyik lényeges föltétele, hogy maguk a tisztelt taktikakövcsök

tehetségöket és buzgóságukat végleges penzióba helyezték. A mult küzdelmek tanúságaiból talán már ők is felismerhették, hogy az elvtelen kondottieri szövetség taktikai toborzója, még ha a közös zsákmánynak osimborássó magas garmadájával kecsegtetne is, csak meghasonlást és zűrzavart vihett az ellenzéki pártok közé.

Minden politikai szövetkezésnél csak egy, mint minden hadsereg vezetésénél, a bizalom kérdése mellőzhetlen kérdés, és bizony vessünk most azzal is számot, hogy az egyházpolitikai taktikában nem egy ellenzéki hadvezér és nem egy ellenzéki generálistáblér osuf hirbe keveredett. Bajos valakinek az elvi közösségre való hivatkozással hatást keltenie, ha már előbb nyilvánvalóvá tette, hogy az elvek magyarázásában a hatalomvágy opportunizmusa vezet.

Tudjuk mi jól, hogy a függetlenségi- és 48-as párt mai szervezetének igazi betegsége, mely az egyházpolitikai küzdelmek folyamában néha oly bántóan tört ki, nem az, hogy néhány tagja klerikális hajlamokkal bír, — ezt sohase itéltük komoly anomáliának — hanem, hogy vannak szereplő egyénei közül, kik teljesen megunták a függetlenségi pártállás nagy erkölcsi megpróbáltatásait, és belekerülve a koalíciós varázslat keringésébe, legigazabb eszéljök ma csak az, hogy a nemzeti párttal és mindenféle más szövetségeseikkel a meztelen hatalommegszerzés politikájában osztakozzanak. Azért mesterkedtek rajta, hogy az egész függetlenségi pártot eltereljék attól az egyházpolitikai állásponttól, melyet programszerű elve előir, mert olyan uton vannak, hol előbb-utóbb legfőbb elvnek, a pártprogram alapvető közjogi követelésének taktikai félretételével is elő kell állaniok. Ennek a koalíciós eszmének legteljesebb virága pompásott a hajnali órák rezgő világításában a nyugati pályaudvar királytárvó Perronján.

Ilyen tervekről mostanában komolyan beszélni sem kell. — Oh dehogy érkezett meg ideje annak, hogy a közjogi ellenzék önálló ősi szervezetének romjain új ellenzéki vagy új kormánypárti szervezeteknek kihajtaníok lehetne.

Egyáltalán nem is törjük mi fejünket az olyan problémán, mikép lehetne az „összes” ellenzéki elemeket programszerűen egyesíteni, már csak azért sem, mert a mit ma „összes” ellenzéknek nevezhetnek, igen kétes elemeket, részben a volt kormány pártjának legkorruptabb és legnemzetietlenebb tördékét foglalja magában. Ugyan micsoda garancia alapján szövetkezhetnék Szapáry Gyula gróf olyan hiveivel, kik az egyiptomi husos fizek legmohóbb kosztosai voltak, és csak szerencsétlen portyázás folytán verődtek el a vörös tenger partjához, hol most szörnyen békétlenkednek a néhány napi sanyaru kenyér miatt. Apponyi Albert generálistábjában is meg lehetnének immár győződve arról,

hogy az elvtelen taktikázás kísérleteinek és a hatalommegszerzés opportunisztikus sugallatainak az ellenzéki elemek összeműködésében egyáltalán nem lehet fogantatjuk. Tapasztalhatták, hogy Magyarország ellenzéki közönségén nem fog az, ha a „kormány” és „ellenzék” szavakat a buta hipnotizálás büvszavaiként akarják használni és sub titulo „összes ellenzék”, „ellenzéki szolidaritás” hiába mondogatják: Szövetkezzünk Zichy Nándorral, Pálffy Móriczozal, álljunk a bécsi reakció szolgálatába, csak bukassuk meg a kormányt, akkor, mikor ép a mi elvünkért harcol, és a közvéleményre támaszkodik.

IDŐJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 759.5 milliméter, délután 2 órakor 759.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 23.6, délután 2 órakor C° + 30.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 3. délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, csepeg, dörög, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Kisasszony feleség.

— Bécsi történet —

Nagyon kevés leány részestül abban a szerencsében, hogy szíve szerint mehessen férjhez, de azért férjhez megy sokszor szíve ellenére is, mert hát ez a rendeltetése. S ép oly nagyon kevés az oly férfi, aki jövendőbelijének a szívével igyekeznék alaposan tisztába jönni, mielőtt kezét megkérné. És ez helyesen is van így, mert egy női szívet alaposan kiismerni úgy is a lehetetlenségek közé tartozik.

Báró H. Károly urnak azonban, aki e történet hősnőjének a komikus áldozata, nagyon könnyű lett volna tisztába jönnie B. Ágnes orvostudornő kisasszony szívével; csak azt kellett volna kiszámítania, hogy az ő 73 éve és a kisasszony 23 éve között 50 év különbség van. Ezt pedig annál könnyebben tehetné volna, mert hát a szerelem vakságával sem mentegetődzhetik.

A dolog úgy történt, hogy a Gersthofban, Bécs egyik külvárosában, szerény nyugdíjából élő báró H. Károly urhoz ez év április havában beállított egyik egykori háziaszonya, és feleséget ajánlott neki. A báró aki egy régi württembergi nemesi családnak az elszegényedett tagja, az ajánlat ellenében éveinek nagy számát és jövedelmének csekélységét hozta fel.

„Ezt mind tudja az illető hölgy, aki már régen érdeklődik a báró ur iránt.” — mondta az asszony.

„Legkisebb összeget sem kívánnak öntől

Bizony nagyot. Mióta ígéretet már Paulinának, hogy mihelyest az a „vén csataló” (az istenben boldogult szeretett Miklós bácsi) elköltözik az árnyékvilágból s nem látatlankodik többé itt az Orpheumok tájékán, hát megveszi neki az új négyes fogatot.

Most már megveheti. S a kedves fiatal ur, amint elgondolja azokat a várható tüzes és forró csókokat, a melyekkel minden valószínűség szerint viszonzni fogja a kis szőke az áldozatkészségét, hát már előre is nagyokat csettentget a nyelvvel és kis szőke bajuszát büszkén pödörgeti.

Melanie pedig, a kis villogó szemű, kaózer hölgyecske, arra gondol, hogy a kedves bácsi pénzéből mennyi szép új ruhára fog majd teini. S ha elgondolja a remélhető hódításokat, melyeket majd az új ruhákban fog tehetni, némi részvétet is érez a bácsi iránt, sőt kezd neki meg is bocsátani azt a vele szemben elkövetett nagy büntetést, hogy nem kegyeskedett az ő kedvéért hamarabb megtérni ősei közé.

Egyszerre csak valamelyikük egy kellemetlen témát hoz fel.

Hátha az öreg leánya részt követel magának. Elkergette ugyan a háztól, mikor azzal a rongyos hivatalnokkal viszonyt kezdett, s ki is tagadta, de hát elvégre mégis csak leánya, s talán volna is valami joga...

Akos ur büszkén huz elő a zsebéből egy írást s olvasni kezdi Detreházy Irma lemondási levelét, melyben két tanu előtt kijelenti, hogy a vagyonból nem kér részt. A lemondási oklevél utolsó pontja így szól:

— Atyám akarta, hogy így legyen. Legyen meg az ő akarata...

— Es mibe került ez a lemondás? — kérdi az egyik rokon.

— Semmibe.

— Brávó! Hát büszke a kicsike. De meg asután az olyan filiszterek nem tudnák hová tenni a pénzüket. Hanem azért egy pár száz forintot talán mégis jó lenne nekik odacsusztatni valahogy. Tudjátok úgy, hogy meg ne sértsük vele. Hallom ugyanis, hogy nem a legfényesebben élnek...

Es mig az oldalszobában folyik a családi tanácskozás, a ravatal előtt ott térdel egy magas, sápadt arcu asszony s csókolja a halott hideg arcát s könyeit ráhullatja a selyem terítőre.

Mellette nyulánk barna fiu áll. Félig gyermek, félig ifju. — Dacos, büszke tekintettel néz a sápadt fényű gyertyalángokba, a komor gyászdiszítésekre, s mikor pillantása a halott arcára esik, idegesen, bosszusan harapja össze az ajakát.

— Szegény nagyapád! — mondja az any-

ja szomorúan. — Meg sem siratod? — kérdi azután.

— Miért sirassam? A ki téged bántott, azt én nem szerethetem.

— Nem bántott, ő szeretett, csak a többiek vezették félre, azok rontották el a szívet...

A szomszéd szoba ajtaja halkán megnyílik s kilép Akos. Lassan, csendesen odalopózik a fiu háta megé.

— Te Jenő, fogd csak, nesze egy kis zsebpénz — mondja s a fiu markába nyom egy csomó bankjegyet.

Az elvörösödik, szemének tekintete megcsikkázik s minden szó nélkül lecsapja a pénzt a földre. Azután lehajol az anya mellé, azaliden felemeli s úgy mondja neki:

— Menjünk anyám, ezek azt hiszik, hogy koldulni jöttünk. Azt hiszik, hogy csak olyanok vagyunk, mint ők...

Akos ur bámulva utánok néz s csak úgy bajusza alatt mormogja:

— Tacsó! Mintha csak nem is iktató volna az apja! Hanem azért számár! No de minek is volna nekik a pénz — és szép csendesen összeszedgeti a földről a bankókat...

VÉRTESY GYULA.

a háztartáshoz. Az illető hölgy nővére igen vagyonos. On nejeval együtt nála fog lakni. Nyugdíját megtarthatja — zsebpénzül, a többitől nem kell gondoskodnia.

Néhány nap mulva astán az asszony elvezette a bárót egy kapitány özvegyéhez, akitnek nővére volt B. Agnes kisasszony, egy 23 éves széke szépség, aki Bolognában orvostudori vizsgát tett, rövidre nyírt haját viselt és pompásan hajtotta a lovakat.

A dolgot nagyon hamar nyélbe ütötték. Május 23-ikán már meg volt az esküvő. A szertartás után a fiatal pár a sógornő és a tanuk kíséretében egy mailcoachon, a melynek lovait a fiatal báróné hajtotta, nászutat tett a — práterbe.

Este 10 óra tájban vissza felé indultak s amint a Tegetthoff-émlékhez értek, a sógornő egyszerre megállította a kocsit és sógor urhoz így szólt: „Kedves sógor, nálunk az ön számára nincs hely, mi önnek nem adhatunk éjjeli szállást, tessék leszállni.”

A báró nagyot nézett, de azután az inas segítségével leszállt a kocsiról, neje tovább hajtott, ő pedig egyideig az elrobogó kocsi után, majd a Tegetthoff-émlékre bámult s gyalog haza ballagott. Nőse volt és nem volt felesége.

Másnap elment sógornője házához, de a sógornő azzal fogadta, vitése el náluk levő holmiját, amit az esküvő előtt odavitt, mert ők — t. i. a sógornő és a feleség — vidékre utaznak nyaralni. Hogy hova, azt nem tartották érdemesnek neki megmondani.

Néhány nap mulva gondolatokba mélyedve járt Hietaingben s majdnem elgázolta egy elegáns fogat. Föltekint s ime a — felesége robot el mellette. Tehát Hietsing a nyaraló-helyük. A báró végre részánta magát, hogy elmenjen ügyvédjéhez, dr. Rosenfeld Viktorhoz, aki azonnal megtette a lépéseket a válópör megindításához.

Magához kérte a tudornőt is.

— „Válni?” — így szólt mosolyogva a fiatal hölgy — miért? Férjem uram nagyon követelő, amit nem hittem volna oly idős emberről! Nem egyezem a válásban. Kész vagyok a házamba menni, ha van esha el tud tartani!”

— Asszonyom, vagy kisasszonyom, en ismerge az ő viszonyait, mielőtt e házasságot kötötte volna miért most — ez a politika?

— Ez az én álláspontom ma, doktor ur!

S ez állásponton áll még most is a báróné-doktornő. Az ügyvék a kellő lépéseket megtette e házasság felbontására, melyről a jogászok azt mondják: „matrimonium ratum, sed nondum consummatum”, vagyis oly házasság, mely ugyan jogilag megkötött, de végre nem hajtatott.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: — Július 17. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Helyenként csapadék.

A boldog Móricz.

— Időszert. —

Móricozsal találkoztam. Az én gyermekkori barátommal, Móricozsal találkoztam.

Nagy báránybőr süvegbe rejtett fejjel, kopogós bagaria osztrákban bandukolt az aszfalton.

Ökleit rókaprémés télikabátjának zsebeibe mélyesztette s lemondó egykedvűséggel rántotta ki az egyik kezét, felém tartva, hogy megszorítsam.

— Szervusz!

Valami ügyét jött be megsürgetni a városba.

Meg is sürgette már, kijárta, amint monda, s azzal bucsuzni akart tőlem.

Egy közös ismerősünk lépett elé. Az

ujsgolta a nagy álhíreket, miket a legújabb rendkívüli kiadása lapban olvasott.

Móricz csak se lehetett a hatalmas ujságoknak, néma egykedvűséggel fogadta, mintha csak az járt volna fejében, hogy ha fel is bombázzák Budapestet, az ő birkáiban kinn a tanyán nem esik kár.

Jött a lóvonat s feltűnt arra ifjúkori barátom s ment ki az ő birkáihoz, az ő lovaihoz, egy s teendőihez, meg a családjához, öt-hat kicsiny fiához.

Azaz megkellene forditanom a sorrendet. A családjához húzza őt az ő jó szíve mindenkélett. Oda siet ő, csak hogy előbb a birkáit, a lovait, meg a kereskedelmi egyéb ügyleteit kell tökéletesen helybenhagynia, hogy a családjához boldog arczyzal fordulhasson.

Mert a Móricznak minden utja odavezet az ő nagyszámu kis családjához.

Azért fut be a városba, ki a tanyára, meg vissza a falujába. Naponkint néha kétszer, olykor háromszor is.

Ezer a teendője, — mert ezer a mestersege.

Oh nagy feladat is, becsületesen elartani a mai világban egy hat-hét tagból álló családot.

Kényelem, ha egy kevéseke is, az asszonynak, neveltetés a gyermekeknek.

Móriczokása. Almat feláldozná, ha valahol egy csomó birkabőr eladó, melyet egy csekély haszonért értékesíthet. Ott hagyja délebdjétféliben, ha valaki benéz istállójába, hogy lovait kérje eladásra.

Móricz kúpecz, Móricz lócsiszár, Móricz ozinczár, Móricz gabonakereskedő, Móricz terménykereskedő, vesz és elad csontot, rongyot, s azonkívül gazdálkodik Móricz árendás.

— És Móricz mégis szegény ember marad, de egyet elért, hogy boldog.

Ha visszazsáll a múltba, gyermekkori emlékeim közé s elkelem, látom boldog Móriczot, amint második elemi iskolás korunkban összeszedi a szomszéd portákon a csontokat, megvásárolja a birkalábakat s egy hó alatt a két garast, melyet atyjától mint befektetési tőkét kapott, megkészszerzi.

A megkészszeresedett kétgaras azóta többször megkészszeresedett már verejtékes munka, lőtás-futás, nehéz küzdelmek és küzködések árán; de alig egy nádfüdeles viskót vásárolhatott küzdelme verejtékén ő, — amely nádfüdél alatt dédelgeti szeretett családját.

Ha reá gondolok s az én munkás, szorgalmas batáromra többször gondolok, megszáll az az óhaj, az az immár be nem teljesehető óhaj, hogy bár párhuzamban mentek volna tovább is életutaink, amint a négy elemi iskolában együtt tartottak.

Most én is köztönyösen hallanám és hallgatnám az időkötönyösen események tüneteit s kopognék tovább bagaria czismáimban, báránybőr süvegemben, a rónaság szélén álló falucskába.

Hajtanám a taligába fogott szürkét ki a tanyák közé, a homokos utakon, hol a szürke lassan vontatja a taligát, rágyujtva pipámra, vagy egy legénykorból megörzött nota dallamára, míg a tavaszi nap sugárak melegeget hátamat. Es simogatná a puszták szabad szellője homlokomat s látnék tarka pillangókat játszva repülni a virágos réteken, szöcskéket ugrálni fel az országút mentén, ürgeket futkosni be a zombék közé elrejtett váraikba.

Csicsergő fecskék had röpdösné körül kicsi kordémat, kergetve szürkém hátáról a legyeket s elfogdosva azokat.

Látnám, hogy a fecskék az elfogott szákmánnyal mint repülnek tanyaeresz alatti fészkeikbe, hol kicsinyeik tátott szájjal várják anyjukat, apjukat, kik táplálják őket.

S vinném én is, mint boldog Móricz a kicsinyeimnek a napi falatot édes kis szájaikba, s nem gondolnék semmire a belátható láthatáron túl...

Egy sóhaj szakad föl keblemből, s e sóhaj eléri barátomat, s vágyón kél nyomába az én képzeletem, hogy egy uton nem mehetünk.

Azon az uton, mely a tanyák mellett szétrükre is elvisz, hol a csillagos ég alatt oly édes az álom.

Munkások estalkonyi dala mellett aludni el, s pocsirtaszóra ébredni.

S beállani a napsütött arozu földművesek közé s a háromágú favellával forgatni a ka-

lász-ágyast, melyből a lovak tiporják ki a megérett szemet.

S a felzört magból vinni egy zsákkal a malomba, s a megöröltt új buza-lisztet a gyermekek anyja elé adni.

— Süs lelkem kenyeret az ideiből! . . .

CATULLUS.

HIREK.

Július 17. Kedd. Róm. kath. naptár: Elek. — Protestáns naptár: Elek. — Izraelita naptár: S. Balak. — Görög-keleti naptár (július 5.): Márta. — A nap két 4 óra 9 perczet, nyugszik 7 óra 30 perczkor.

Szabadsgaharcei emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szordán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Heiyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hírek. Boros Beni, az aradcsanádi egyesült vasutak vezérigazgatója a tegnapi gyorsvonattal érkezett meg Gasteinből, hol gyógyfürdő használaton volt. Doros Beni most hosszabb ideig fog Aradon tartózkodni. — Ormos Péter kir. tanácsos és nyug. alispán a ma reggeli vonattal Monyászára utazott tüdlni. — Vég h Aurél, jószágigazgató két havi szabadságára t. hó 15-én dombegyházi és basarágai birtokára utazott. Helyettese ezen idő alatt Stvertoczky Elek pénzügyi tanácsos.

— A hivatalos lapból. Ő felsége Lopuschny Samu Breznóbánya város polgármesterének, ezen minőségben szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— A belügyminiszter Aradon. Hieronymi Károly, belügyminiszter holnap az erdélyi részekbe utazik, hogy az ottani magyarellenes állapotokkal megismerkedjék. A miniszter Kolozsvárt érintve, Kolozs választókerületében beszédet tart. Onnan a miniszter Deést, Beszterczét azután Tordát, Nagyszebent, Gyulafehérvárt, Dévát és Aradot eíti utjába. Valószínűleg a jövő hét közepén érkezik városunkba.

— A kórházi főorvos jubileuma. A jubileum rendező-bizottság dr. Matawowsky Nándor megyei kórház főorvosának 50 éves jubileumát október első napjaira halasztotta el. A rendező-bizottság minden lehető módot elkövet, hogy a jubileum mentől fényesebben sikerüljön.

— Állami tanítónőképezde Aradon. A közoktatásügyi miniszteriumban — mint az „A. H.” írja — igen érdekes eszmével foglalkoznak. Aradon egy állami tanítónőképezdet akarnak felállítani, ha annak fenntartásához a város csak kis részben is hajlandó hozzájárulni. A közoktatásügyi kormányt az indítja a tantónőképezde felállítására, hogy nemrégiben Aradvárosa egy felsőbb leányiskola felállítását kerelmezte. A tanítónőképezde fenntartását pedig legnagyobb részben az állam látja el.

— Metianu templomünnepélyen. Metianu János aradi gör. keleti püspök vasárnap utazott Osarnóházára, az ott megtartott templomfelszentelési ünnepélyre. Nagyváradon ez alkalommal a gör. kel. hívek nagy számmal várták a vasuti indóháznál. Megérkezésekor zajos éljenzéssel fogadták a püspököt, aki meghatva köszönte meg az ovációkat, azután rövid tartózkodás után tovább utazott Osarnóházára. Az ott megtartott fényes ünnepélyre többben vele utaztak a nagyváradai gör. kel. hívek közül.

— Nagyvárad — Aradért. Már több ízben megemlítettük ama nagyváradai kirándulást, melyet városunk kereskedelmi ifjuságának közművelődési köre fog rendezni Szt.-István napján, s melyben nem csak a kereskedelmi pályán működő ifjak, hanem számosan részt fognak venni Arad város nagy közönségének azon tagjai is, kik a testvérvárosok viszonyai iránt melegen érdeklődnek. E látogatás most élénk érdeklődés tárgyát képezi városunkban s már hetek óta észrevehető azon tevékeny mozga-

lom, melyet a minél fényesebb siker érdekében megindítottak. E mozgalom híre elterjedt Nagyváradon is, mely oda át barátságos viszhangra talált, mert az odaváló kereskedő ifjak karöltve a nagyváradai társadalom számottevő tagjaival, minden követ megmozgatnak, hogy minél fényesebben fogadassák az aradi testvéregyletet. Mint értesültünk, legközelebb a városi közgyűlés elé kerül az aradiak látogatásának ügye, ami élenken bizonyítja az ottaniak jóindulatát, mert hisz ezen látogatást nem csak a kereskedő ifjak intézik osupán, hanem intézik azt egyttal azon közügybarátok is, kik a kereskedelemnek, városunk éltető elemének sorsát örömmel viselik szívükön.

— A huszártisztek látogatása. A helyben állomásozó 3. huszárezred tisztikara tegnap több helyen vizitelt. Legelőbb is a várban, hol a gyalogezred tisztikaránál tettek látogatást. Innen átmentek Kísszentmiklósról az ottani tüzérbajtársak látogatására. — Utoljára F e r n r i c h, nyugalmazott századosnál vizitáltak, ki mint a 3. huszárezred egyik általános kedvelt tisztje, 1871-ben vonult nyugalmába. Az öreg urnak végtelen jól esett a figyelem, s barátságosan beszélgetett a tisztekekkel, kik közül K ö r n e r százados, mint kadét szolgált alatta.

— A birtokvásárló Csaba. Csaba város közgyűlése — mint levelezőnk onét jelenti — közgyűlésén nagy érdeklődéssel tárgyalta az A p p o n y i Albert gróf kisgerendási és kondorosi uradalmának megvételét. A gróf hajlandó a 3460 holdat kitevő uradalmat egy millió 114 ezer forintot eladni. A közgyűlési szónokok legtöbbje helyeselte a földvétel, S z a l a y József és B e l i c z e y Rezső figyelmeztettek, hogy a birtok árcsökkenés esetén koldussá teheti a népet. S z e b e r é n y i Lajos ellenben a vételben szociális orvosságot lát és a vételt melegen ajánlja. Végre is B e l i c z e y István indítványára, az alkutárgyalás megejtésére hét tagu bizottságot küldtek ki. A gróf kijelentette, hogy még Csaba városával folytat tárgyalásokat, más vevőkkel tárgyalásait felfüggeszti, pedig a gyönyörű birtoktestre sokan alkuszának, többek közt K e g l e v i c h gróf és az okányi Schwartzok.

— Robbanás a pinczében. Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt táviratban kisjén ői levelezőnk: A csinteyi regalebérő, S c h v a r o z Samu má a pinczébe ment, hogy a P l e s s László kereskedő részére szállítandó szeszest hordót lepecsételje. A kezében levő gyertya lángjától a spiritusz meggyulladt, a hordó explodált, s a legborzasztóbb szerencsétlenséget okozta.

— Schvarcz Samu s a mellette levő Plessné halálos sérüléseket szenvedtek, a ház a hordótól meggyulladt s hamuvá égett. A szerencsétlenségről a legközelebbi rokonokat táviratban értesítették. Pless László a községtől távol, Schvarczné pedig fürdőn van. Plessné, aki csak másfél éve van férjnél, és a súlyosabban sérült Schvarczot gondos ápolás alá vették.

— Parasztbecsület. Igazi drámai gyorsasággal, megdöbbentően tragikus szerelmi történetet játszódtott le az Arad melletti Szent-Tamásán. — Mint levelezőnk írja, — D e b e l y á k Lyuba és D á l y e v Sztévo, a falu két derék legénye ivott együtt a korcamában. Szó nélkül időgáltak, aztán minden hangosabb szó nélkül összevesztek. Aztán otthagyták az ivót, kimentek a falu határába s kiállottak egy szál késre. Pár perc múlva Dályev elterült a puha pázsiton s egy jajszó nélkül meghalt. Debelyákot letartóztatták.

— A demografiai kongresszus. A nemzetközi demografiai és közegészségügyi kongresszus előkészítő munkálatait már legközelebb befejezik. Az előkészítés sikere minden reményt fölülmúl s a kongresszus fényesebben fog sikerülni, mint az eddigiek, melyeket külföldön tartottak. A világ minden részéből

nagy érdeklődés mutatkozik a kongresszus iránt. Azt eddig bejelentett idegen résztvevők száma megközelíti a kétszázat. Arad városát P o s g a y Lajos dr. városi főorvos fogja képviselni a kongresszuson.

— „Es lön eső.“ A társadalom el volt tikkadva. A „járda“ elolvadt. A mi ön volt a háztetőkön, nagy könyecseppek alakjában lecsorgott a földre. Sült galambok röpködtek ide s tova. Forró sóhajok szálltak föl a forró keblekből, forró levegőbe. Fiatal leányok olvadoztak. — Csattogó dördület rázta meg a levegőt, villámok cikláztak az ég alján, friss, porterhes szél fujdogált és lassan nagy cseppekben pottyant — halleluja — az eső! Friss lett a társadalom. A járda a hüvös levegőben és vízcseppekben összefagyott. A lecsorgott óncseppek felvanszorogtak a háztetőkre, lelkesen, üdén. A sült galambok megelevenedve kiröpültek a nyitva hagyott ajkakon át, visszahozhatatlanul. Boldog, hüvös sóhajok, a megkönnyebbülés szózata, általános áhitatos halleluja szállt az eget felé. Friss lett a társadalom. De a fiatal leányok még egyre olvadoznak.

— Mikor a vadász alszik. T e l o z e r Károly koroknai lakos — mint nekünk írják — kölcsönkért fegyverrel elment vadászni a harmadik faluba, D e é s r e. Visszajövet ledől kisé az erdőben és nemsokára el is szunnyadt. Ezt az alkalmat felhasználta B r a n c s János szintén krakkai lakos és az alvó vadász mellől a fegyvert ellopta. A nyomozásnak azonban sikerül rásütni a tolvajra tettét.

— Görgy a körkép előtt. Szombaton délebben egy magas-termetű, fekete ruhás agg ember jelent meg a Feszty körképének nézői között. Egy fiatal ember társaságában jött, és egy óránál tovább időzött a kép előtt. Különösen a harcsoport nézte mély figyelemmel. A nézők között néhány vidéki öreg ur vitatkozás közben szót intézett az agghoz is, a ki aztán beszédbe elegyedett velők.

— Ez volt az igazi harcz, — mondotta, — ezt a szilajrohánást ismerem. Ez az első jól festett magyar csatakép, mert ebben a magyar harcz karaktere ki van fejezve.

Levette a kalapját. Egy mély sebbitoradás tünt elő a fején.

— Negyvennyolc? — kérdezte az egyik ur a forradásra mutatva.

— Az — felelte az agg röviden.

— Es bucsut intve elsietett.

Mikor az öreg urak lejöttek, az első a ki fölvetta a tollat, hogy beírja a nevet az emlékkönyvbe, megdöbbenve mutatott a még nedves névre.

A könyv nyitott lapján ott feketéllett: G ö r g e y A r t h u r.

— Nem tűnt el. Egyik vidéki lapból a napokban mi is átvettük, hogy a nagykikindai „K a s s z á l l ó“ tulajdonosa nagyobb adósság hátrahagyásával nyomtalanul eltűnt s most országszerte körözik. Mint biztos forrásból értesültünk, ama lap híre nem felel meg a valóságnak s úgy látszik, bosszu műve. Az öreg ur jelenleg betegen tekszik Lipikén s mit sem tud az egész dologról.

— Kilenczvenéves öngyilkos tanító. Az iglói vasutvonalon, rémes öngyilkosság történt. G u l y á s János nyugalmazott tanító, kilenczvenéves s aggasztóan, szombaton este az iglói vasúti parkban a Kassa felől érkező gyorsvonat elé vetette magát. A vonat kerekkei a fött teljesen elvált s zótták a törzstől. A zsebében talált kis levélre csak néhány sor magyarázat volt írva.

— Ugy hiszem, — ez volt a levélben, — kilenczven esztendő sok is egy tanítónak. Eleget komédiázott már velem a sors.

Az öngyilkos különben tisztos multu, érdemes ember volt.

— A folyóba zuhant kocsi. A várba igyekezett a 40. számú egyfogatu bérkocsi. A töltésen hajtott, s midőn a Grünberger és Neptun fürdő elé érkezett, a ló megbokrosodott,

s a járművet a Marosba fordította. Az esőt óriási rémtünetet keltett a fürdőző közönség körében. Az uszodába menő fiatal embereknek sikerült a kocsist a haláltorkából megmenteni, majd a lovat és kocsit is kihúzták a Maros hajjai közül.

— Az üdülők kérelme. Esténként ezrivel hullámszik a női közönség a Baross és Salacz parkban. Ebben a rengeteg forrásban ott keres üdülést csaknem mindenki. Csak egy a baj: hogy a kavicsolt utak a szárazság következtében igen porosak. A sétáló közönség most ama kérelemmel járul S a l a c z polgármester és S a r l o t Domokos főkapitány elé, hogy legalább hetenként háromszor gondoskodjanak a két park sétautainak locsolásáról. A polgármester és főkapitány remélhetőleg módot fog találni kérelmük teljesítésére.

— Előkelő tűzoltók. Hegyfalú, vas megyei községben nagy tűz volt, amely H o r v á t h István napszámos lakóházát elhamvasztotta. A tűz továbbterjedését sikerült megakadályozni. A tűz keletkezésekor gróf S z e c h e n y i Gábor hegyfalusi nagybirtokosnál vendégül időző A l b r e c h t-S z a l v á t o r főherceg, báró W a l t e r s k i r c h e n, báró H a u e r és R i e g e r huszárkapitányok, továbbá S z e g e d y Béla és György, R e i s z i g Alajos és E b e r g é n y i István földbirtokosok a tűzhöz siettek s az oltásban is részt vettek.

— Erkölcstelen merénylet fényes nappal. Z o m b o r városát gyalázatos eset tartja izgatottságban. Tegnap ugyanis a vasutnál alkalmazott pályafelügyelők egyikének 15 éves leányát a vasúti állomáshoz közel egy tótnak látszó, körülbelül 18 éves fiatal ember megszólította és neki erkölcstelen ajánlatokat tett. Mikor a leány az ajánlatot tőlháborodással visszautasította, a jó madár a leányt erővel a közeli park sűrűjébe vonta s száját egy kendővel betömte, a földre teperte. A leánynak nagynehézen sikerült a szájába tömött kendőt kirántani. Segélykiáltására elősietett H a p z m a n vendéglős fia, mit a merénylő láva, megfutamodott. A szegény leány vállán, arczán össze-vissza volt harapdálva és több helyütt a karmalás jelei is látszanak rajta. A merénylő S e b e s t y é n Ferencz, zombori születésű, munkanélküli egyén személyében még az nap kézrekerült.

— Meglopott inas. S u l l e r Lajos, Világoson a B o h u s-kastélyban szolgáló inastól — mint tudósítónk jelenti — ismeretlen tettes száz forintot lopott el. A tolvaj éjj idején halott az inas szobájába és kézzel felfeszítvén a szekrényt úgy lopta el a pénzt. A nyomozás eddig még nem vezetett eredményre.

— Mert bekisérték. Megható esetet ír lapunk gyulai levelezője: B o r s o s Zsuzsánna 17 éves szép leány az erény utjáról letért és az éjszakákat barangolással töltötte. A gyulai rendőrök igazolására hívták a csatangoló leányt és mivel kódorgásait igazolni nem tudta, bekisérték. A leány a rendőri letartóztatást oly tragikusnak találta, hogy gyufaoldatot ivott és nagy kínok között meghalt.

— Hulla a habokban. Egy fiatal legényke hulláját fogták ki tegnap a Marosból s szállították be az alsó temető halottas házába. A boncolást már megejtették. A szegény fiu K l o t z b i e n Frigyes, angyalkúti molnárinas, aki azért ugrott a vízbe, mert a gazdája nagyon megverte.

— Rablóvillag. A harminci korszakára emlékeztető rablás történt e hó 10-én éjjel B e s o n. Egy revolverrel fölfegyverkezett ember betört özvegy K r o n a v e t t e r Kárelyné lakásába. A betörőt, mikor a konyhába lépett, észrevette a cselédeleány, de ezt, mielőtt segélyért kiálthatott volna, a rabló revolvert szegezvén a fejének, elhalgattatta. A konyhából azután az özvegyasszony lakosztályába ment, s ki midőn észrevette a revolveres éjjeli látogatót, mozdulni sem mert ijedében és némán szemlélte, mint fosztja meg őt a vakmerő ember összes vagyonától. A betörő kézhez kerítette a pénzeszekrényt, kiement vele a határba, ott kivette belőle az 1500 frnyi készpénzt és két gyémántgyűrűt, a szekrénykét pedig a 4 darab takarékpénz-

tári könyvecskével együtt hátrahagyva, elmenekült. A szekrényt is, a takarékpénztári könyveket is megtalálták másnap reggel, de a betörőnek mai napig nyoma sincs, hasztalan kutatnak utána a csendőrök.

— **Öngyilkosság az anya sírján.** A budapesti kerepesi-uti temetőben tegnap délután egy tisztességesen öltözött, mintegy 30 évesnek látszó fiatalember agyonlőtte magát. Mikor a temetőőr ráakadt, már meg volt halva; holtteste hanyatt feküdt egy szegényes kisíron, amelynek általa bevérzett fejében „Szabó Erzsébet” név állott. Az öngyilkosnál talált iratokból kitudt, hogy neve: Szabó József, foglalkozására nézve szíjgyártó. A szerencsétlen fiatal ember megunva életét, édesanyja sírján röpitett két golyót agyába, amelyek rögtön megölték.

— **Zsurnalisztika.** A „Szegedi Híradó” jó ideig szerkesztő nélkül volt. Tegnap vette át a szerkesztést Csere Ede dr., ki a lapnak régi munkatársa.

— **Az a bizonyos czápa.** Rendes körülmények között „Fiume mellett a tenger csendes”, júliusban és augusztusban azonban, tehát a hivatalos czápaszezonzban, ijedően zug, morog, háborog, békés nyugalma fenekestől felverik azok a bizonyos czápák, melyek hol apró grimekeket, hol férfiakat, asszonyokat, hol pedig egész ladikokat nyelnek el, kormányostól, mindenestől. Csak legujabban is bejárta a lapokat az a hír, hogy Zengben egy czápa két gyermeket irtalmatlanul felfalt. Ez a hír oly rémületet keltett — mint mondani szokták — Kárpátoktól az Adriáig, azaz jelen esetben az Adriától a Kárpátokig, hogy azóta a Balatonban, Fertőben sőt a városligeti tóban is czápaiktól retteg a felízgatott fantázia. A megrémült közvélemény megnyugtatására sietünk lenyomatni egy vidám budapesti rózsaszínű papirosra nyomott, köre mázolt újság czáfolatát, mely a következőleg hangzik:

Fiume, július 15. A lapok ama híre, mint ha Zengben egy czápa két gyermeket felfalt volna, valótlannak bizonyult.

Mint ebből látszik, a dolog nem éppen olyan veszedelmes s bár még talán soha komolyabban fel nem léptek ezek a tiszteltreméltó állatok, mint az idén, nem kell tulságos tragikusán fel-fogni ezeket a rémes czápa-tragédiákat. Ennek dacára érthető érdeklődéssel várjuk, mikor kapunk hitelt érdemlő értesítést arról, hogy ez a bizonyos czápa elnyelte az egész quarnerói öblöt.

— **Betegség elől a halálba.** Oárcse Vaszilie almási gazdaember — mint levelezőnk írja — folyó hó 8-án öngyilkosságot követett el és meg is halt. Az eset a következő. Oárcse Vaszilie boldog házasságot élt Szána feleségével, a legjobb egyetértésben. Mintegy három hét előtt, Oárcsét szélütés érte, mely eseménytől fogva megbomlott egész életrendje. Folytonosan künn bolyongott a szabadban, még künn is aludt. Eppen ezért éjjelenként folytonosan vigyázták, hogy nem-e hagyta el ágyát. Mikor folyó hó 8-án felesége kiment, hogy megnézzék, legnagyobb rémületére nem találta ágyában. Keresésére indultak s rá is akadtak a kert egyik sarkán, hová felbontotta magát. A szélütés valószínűleg agyát is megzavarhatta, s talán pillanatnyi rohamban követte el a boldogtalan tettet.

— **Betörők munkája.** Először a Ferencz gálai lakos karára — mint levelezőnk írja — ismeretlen tettesek százötven forintot loptak el. Mind eddig nem tudták a betörőtolvajokat kézre keríteni.

— **Ebmarás.** Veszedelmes, nagy komondor garázdálkodott tegnap az Új-telepen. A lövésű sinek mellett játszadó gyermekek közül hármat veszélyesen megmart. Az ebet megfogták, s állatorvosi megfigyelés alá helyezték.

— **Vizbefullt disznóhajcsár.** Tóth Péter, a gyulavári uradalom disznóhajcsára, kikötötte a csordát a Körös partjára. A disznók lementek a vízbe, mire Tóth Péternek az a gondolata támadt, hogy ő egy disznót átuszít a Körösről. — A mit dörén kigondolt, végre is hajította, szerencsétlenül is járt. A mint behatoltak a vízbe, a disznók hirtelen megoszosztak és belefordultak a vízbe és ott leltek halálát a 16 éves suhancz.

— **Fölfedezett tárogató.** Káldy Gyula, a régi magyar zene kutatója, a régi magyar tárogatóknak egy kétségbevonhatatlanul eredeti példányát fedezte föl. A régi tárogató, a melyet a dicsőséges harcok nem tudtak megvieselni, bizonyára elpusztult, ha az 1860-ban elhunyt Skribszky budai hangszergyáros hagyatékából Schunda Venczel József hangszergyáros kezeibe nem kerül, a ki a kiszáradt és több helyen erősen megrepedezett hangszert Káldy Gyula felszólítására oly ügyesen állította össze, hogy az tömör hangját egészen visszanyerte. A nagy sikerrel bemutatott „Katonadalok és verbunkosok” előadásán már több számot játszik rajta Maier Adolf tárogató-művész. A dicsőséges napok emléke gyanánt ránk maradt hangszert hangja, bár lágy és mélabus csengésű, oly erős, hogy félmértődnire is elhallatszik.

— **Succi.** Egy hete koplal már Succi és eltekintve attól, hogy arca egy kissé sápadt, változás alig látszik rajta. Csudálatos, hogy mozgékonyágát, élénkségét még nem veszítette el. Szívélyesen eltársalog környezetével és látogatóival. A közönség most már, úgy látszik, kezd érdeklődni a koplaló-művészet iránt, mert egész nap sokan látogatják Succi. Tegnap a nyálát is megvizsgálták göröcsövön, de a minden szájüregben található gombákon kívül egyebet nem találtak nála sem.

A bulletin a következő: Testsulya 62.600 kl. Hőmérséke 37.5. Légzése 19. Ütere működése 59. Erőmérése 58 kl. Ivóvize 70 gr. aqu. font. Általános hogyléte: jó. Súlyvesztessége a mai napig 6.900 klg.

HYMEN.

Krüner Gyula nagy-szent-miklósi fiatal kereskedő tegnap reggel vezette oltárhoz a minoriták templomában Ernyei Margitot, Ernyei Gyula aradi nagykereskedő szép és művelt leányát.

Nagy Sándor h.-m.-vásárhelyi adótiszt folyó hó 28-án fogja eljegyezni Györfly Jolánt Aradról.

TANÜGY.

(—) **Felvétel a tanítóképezésbe.** Az aradi állami tanítóképezde igazgatóságától vettük az alábbi sorokat: Az aradi állami tanítóképző intézetben az 1894/95-ik tanév kezdetével az I. osztályba olyan ép és egészséges ifjak vétetnek föl, a kik életöknek tizenötödik évét betöltötték és a gym., real vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték, vagy pedig a magyar nyelvből, számtanból, földrajzból és magyarok történelméből legalább annyi ismeretök van, a mennyit a fenti iskolák négy osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendék erről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt mutat föl, vagy fölvételi vizsgának veti magát alá. Ezek a fölvételi vizsgálatok augusztus hó 30-án és 31-én fognak megtartatni. Az igazgató-tanácsához czimzett folyamodványokhoz, a melyek augusztus hó 20-ig az intézet igazgatóságához benyújthatók, a kérelmezők a következő okmányokat csatolják: kereszteselési, orvosi és iskolai bizonyítványt. Azon szegény sorsu növendékek, a kiknek jó bizonyítványuk van, állami segínyt is kaphatnak, ha folyamodványuk mellé még hivatalból kiállított szegénységi bizonyítványt csatolnak. Az intézetnek módjában van az itt végzett és oklevelet szerzett növendékeket jó állomásra elhelyeztetni.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **A nagyváradi bódéból.** A nagyváradi bódében Ujházi Ede, a nemzeti színház művésze befejezte vendégjátékait, melyek iránt a közönség kiváló érdeklődéssel viseltetett. — Közelebb Hegyesi Mari asszonyt várják nehány estére.

— **A kolozsvári színház államosításának eszméjével foglalkozik a belügyminiszter.** Az intendatúra megszűnik és igazgató vezetné a színház ügyeit. A színészek az államtól huznak a fizetést. Igazgatóul Kracsányi Ignác van kiszemelve, az ügy azonban még éppenséggel nincs elintézve. Kracsányi nem akar megválni a fővárosi közönségtől, mely őt és társulatát annyira megkedvelte; sőt legjobban szeretné, ha télen sem kellene távoznia és a városi színházat kapná meg, amely amenny is csak teher a nemzeti színházra és az ope-

raházra nézve. Kolozsvárott jelenleg Ditrói az igazgató, a kit azonban a nemzeti színháznál akarnak foglalkoztatni; csak azt nem lehet tudni, mily minőségben.

* **Termékeny operaszerzők.** A legtermékenyebb operaszerzője minden időknek kétségtelenül Piccini, aki 184 operát irt. Ezek az operák ma már majdnem mind elévültek, egyetlen darabja van csupán, mely még ma is megérdemelné az előadást: „La bella Figliola”. Piccini után termékenységben első helyet foglalja el Alessandro Scarlatti, aki 117 operát komponált. E mellett volt még ideje arra is, hogy írjon vagy 2000 cantatát, 400 madrigált és töméntelen kisebb zeneművet. Nem megvetendő Keyser operáinak a száma sem, aki 1694—1734-ig 100 operával gazdagította a világot, míg Donizetti 64 operával állt sorompóba. A leggyorsabban azonban Donizetti dolgozott, aki állítólag hat hét alatt megkomponált egy operát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Póru jár gyanusító.** Roxa Nikenczie silingyiai lakos avval gyanusította Drescher Arpád gazdatisztet, ki a vád emelésekor nálalakott, hogy tőle szőlőt lopott. Azonban a vád nem bizonyult valósnak és Dreschert fel is mentették. Drescher azonban nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem rágalmazás czimén bevádolta Roxa Nikencziét, kit a kir. törvényszék a tegnapi tartott végtárgyaláson 14 napi fogházra ítelt.

§ **Az ügyetlen borbély esete.** Popovics Demeter, radnai borbély fogat húzott Puj Juonnak, ki Aradról jött át Radnára fájós fogával. Popovics Demeter olyan keményen fogta meg a fogat, hogy a foggal egy darabot az állkapczájából is kirántott. Puj Juon súlyos testi sértés czimén vádat emelt Popovics ellen, miért is a tegnapi tartott végtárgyaláson a kir. törvényszék Popovicsot 15 frt pénzbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK.

Az új közoktatási államtitkár.

Budapest, július 16. Saját tud. táv.) Pulszky Agost egyetemi tanárnak közoktatási miniszteriumi államtitkárrá való kinevezése a hivatalos lap holnapi számában fog közzétettni.

Új királyi tanácsos.

Budapest, július 16. (Saj. tud. távirata.) Agoston József, az országos központi mintapincze igazgatóságai alelnöke a királyi tanácsosi czimet nyerte ö felségétől. A kinevezést a hivatalos lap legközelebb hozza.

Szerencsétlenség a zugligetben.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) Egy társaság kocsin a zugligetbe iparkodott, a kocsit felborult, a bennlevők közül ketten életveszélyesen, harmadik súlyosan megsebesült. Deutsch Ignác kereskedő neje és anyósa, Mann Bernátnéből állott a társaság.

Kolera.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) Sopronmegye alispánjához tegnap az a távirati jelentés érkezett, hogy a pulyai járásban egy kereskedő, aki pénteken érkezett haza Morvából, tegnapelőtt reggel megbetegedett és estére már meg is halt koleragyanus tünetek között. Az alispánt helyettesítő dr. Baditz főjegyző azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. A tiszti főorvost, a kerületi orvost és a főszolgabírónt nyomban kiküldte a helyszínre, hogy a holttestet boncolják fel. A bakteriológiai vizsgálatához szükséges anyagot Budapestre küldik, hogy a bakteriológiai intézet is megtehessen a szükséges vizsgálatot. Az esetről táviratilag értesítették a belügyminisztert is.

Bécs, július 16. (Saj. tud. táv.) A zaleszeczy-i kerületben utolsó két napon 18 kolerabetegedés fordult elő. Hét ember meghalt, négyen felgyógyultak.

Új gépgyár a vidéken.

Nagybecskerek, július 16. (Saj. tud. táv.) Első délmagyarországi gépgyár vas- és fémöntőde részvénytársaság címmel tegnap délután 250.000 korona alaptőkével gépgyár alakult, mely gyártmányait a magyar vidékeken szándékszik elhelyezni. A tőkét nagyrészt a környék gazdái adták össze.

Mária Terézia főhercegnő utja.

Bécs, július 16. (Saj. tud. táv.) Mária Terézia főhercegnő tegnap este Münchenből ide visszaérkezett.

A külügyminiszter üdülésén.

Bécs, július 16. (Saj. tud. távirata.) Kálnoky gróf külügyminiszter tegnap reggel morvaországi birtokára utazott.

Megszökött bankár.

Bécs, július 16. (Saj. tud. táv.) A bécsi tőzsdén délután az a hír tejedt el, hogy B. M. Helzersdorfer-Strassen etablírozott bankár félmilliónyi betétek elszakasztásával megszökött.

Egy operaénekeső halála.

Bécs, július 16. (Saj. tud. táv.) Doppler Ilka, a bécsi operaház tagja, tegnap Bécsben meghalt.

Fizetésektelenség.

Bécs, július 16. (Saj. tud. távirata.) Karpeles Sámuel prágai kézműáru cég fizetési nehézségekkel küzd. 120,000 frtnyi terhének rendezése végett egyességekre törekszik.

Anarkisták.

Nápoly, július 16. (Saj. tud. táv.) Mint Reggióból jelentik, két ismert anarchista, csak azért, hogy egy rendőrbiztoson bosszút álljanak, meggyilkolták annak 20 éves fiát. A tetteseket elfogták és be is vallották tettüket.

Genna, július 16. (Saj. tud. táv.) A coronattai citadella őrszobája előtt tegnapelőtt este ismeretlen anarchisták dinamitbombát vetettek el, mely nyomban felrobbant és egy őrmestert és egy káplárt halálosan megsebesített.

Páris, július 16. (Saj. tud. táv.) A kamarában heves vita várható az anarchista törvény érvényének határidejét illetően. A kormány négy évi időtartamra akarja megállapítani, legbuzgóbb hívei azonban nem akarnak a három évi időszakon túl menni.

A pápa egészsége.

Köln, július 16. (Saj. tud. távirata.) A „Kölnische Zeitung” római levelezője a pápa egészségi állapotáról azt jelenti, hogy a pápa magas kora folytán egyre gyengébb lesz. Lábai megtagadták szolgálatot. Minapi átköltözés alkalmával a vatikáni kert kaszinójába úgy kellett vinni. Lehet, hogy erejét visszanyeri. Az utóbbi napokban gyomra nem akart működni, mire a pápa táplálékát naponta 3 adag huslevesre szorították.

Vilmos császár monarchiánkban.

Köln, július 16. (Saj. tud. távirata.) Vilmos császárt az idén is meghívta

Albrecht főherceg a belyei erdőben szeptember első napjaiban tartandó szarvasvadászatokra. A császár a meghívást elfogadta.

KÖZGAZDASÁG.

— Németországba való kivitelünk. Németország részéről némely spanyol származású árura nézve s. évi május 26-én különbözeti vámok léptetvén életbe, ezen intézkedésnek Németországba irányuló kiviteli forgalmunkra azon visszahatása van, hogy az említett nap óta az alább felsorolt cikkekre nézve azoknak a monarchiából való bevitelnél Németországban származási bizonyítványok követeltetnek a végből, hogy az illető áruk nem Spanyolországból annak gyarmataiból származnak. Ezen igazolás a származási ország hatósága által kiállított bizonyítvány előmutatása által kiállított bizonyítvány előmutatása vagy hajóokmányok, áruszámlák, eredeti fuvarlevelek stb. felmutatása által történhetik a származási bizonyítványok konzuli hitelesítése nem kívántatik. Ezen áruk következők: nyersvas; szerszámfa puszpángból, özédrusból, kokuszából, ében fából; durva parafáruk, paratadugók, talpak és faragványok; félig, valamint egészen cserzett, még nem festett vagy ki nem dolgozott báránybőrök; mindennemű palinkaárúk, rum, francia sósborsezs, kevert szeszfélek a likőrök kivételével hordókban palackokban és más borítékokban; bor és must palackokban a perzsgőborok kivételével; halak elkészítve és légmentesen elzárt edényekben; sáfrány, méz, nyers kávé, kakaó-bab, só; dohánylevelek feldolgozatlan állapotban, szivarok és szivarkák; mindennemű cukor, tömör és folyékony állapotban; palma és kokuszdióolaj; halháj; halzsír; viasz méhektől és egyéb rovaroktól. Mindezen áruk tehát Németországban a német általános vámtarifája tételei szerinti bánásmódra csak azon esetben tarthatnak igényt, ha azoknak az osztrák-magyar monarchiából való származása kellőképp igazoltatik. Erről az érdekelteket értesíti az aradi kereskedelmi és iparkamara.

— Az aradi közúti vaspálya és téglyagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. július 1-től 15-ig 24,210 személy, bevétel 2871 frt 25 kr. Szállított 1893. július 1-től 15-ig 23,874 személy, bevétel 2878 frt 55 kr. Szállított 1894. jan. 1-től július 15-ig 226779 személy, bevétel 22844 frt 85 kr. Szállított 1893. jan. 1-től július 15-ig 221,292 személy, bevétel 22028 frt 85 kr. Szállított 1894. július 1-től 15-ig 2099250 kilogramm teher, bevétel 888 frt 92 kr. Szállított 1893. július 1-től 15-ig 2877740 kilogramm teher, bevétel 1219 frt 59 kr. Szállított 1894. jan. 1-től július 15-ig 42697060 kilogramm teher, bevétel 17882 frt 86 kr. Szállított 1893. jan. 1-től július 15-ig 41654660 kilogramm teher, bevétel 17597 frt 01 kr.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, július 16. d. u. 5 óra.

F	a	j	árnyat	100 kg. ár
				frttól frtig
Buza bánági új				6.70 7.10
Buza tiszavidéki				6.75 7.10
Buza pestvidéki				6.70 7.10
Buza fejmegyei				6.70 7.10
Buza bácskai				6.80 7.15
Rozs új, I-od rendű				5.10 5.15
Rozs új, II-od rendű				4.95 5.05
Arpa takarmány				—
Arpa égetni való				—
Arpa sörfőzdei				—
Zab				6.85 7.20
Tengeri bánági				—
Tengeri másnemű				5.05 5.10
Káposzta-repoze bánági				9.80 10. —
Köles				—
Buza szept.-okt.				6.80 6.82
Buza márcz.-ápr.				7.15 7.17
Buza máj.-jun.				—
Rozs szept.-okt.				5.18 5.20
Tengeri jul.-aug.				5.10 5.12
Tengeri aug.-szept.				5.13 5.15
Tengeri októberre				—
Zab márcz.-ápr.				—
Zab szept.-okt.				6.03 6.05
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.				9.85 9.95

Szészlet.

— Július 16. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 55. —, kicsinyben 55.50 hordó nélkül, per 100 liter % beletörvén 25 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. július 16.

Magyar aranyáraderék 4 ¹ / ₂ %	121.25
Magyar koronáraderék 4 ¹ / ₂ %	95.35
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	128. —
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	101.75

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnymás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalacsonyabb	legmagasb	legalacsonyabb
Jul. 7	765.4	763.9	27.9	18.7
8	63.8	60.7	29.5	18.5
9	61.8	60.2	27.5	18.0
10	61.8	56.6	30.4	15.3
11	58.1	54.0	34.2	18.5
12	60.0	57.2	34.4	15.3
13	61.4	60.4	32.2	20.0

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Csep. mm	Észrevétel
	iránya	erőss.			
Jul. 7	EK.	5	derült	—	—
8	K.	3	félderült	—	—
9	DK.	5	félborult	1.6	d. u. dörgés, eső
10	DK.	3	derült	—	—
11	D.	7	félborult	0.4	este vihar
12	K.	6	derült	—	—
13	N.	5	derült	—	—

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1894. évi július hó 16-án reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzón.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vizállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branyicska	+ 21°	derült	+ 52	—
Arad	+ 23°	derült	+ 91	—
Makó	+ 23°	derült	+ 24	—
Szeged	+ 21°	derült	+ 171	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelöl.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelöl.
Arad, 1894. július 16.

A m. kir. felyammérési hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Július 16. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Orsó Máttyás ügyvéd, Nagybecskerek. Melzer Géza országgyűlési képviselő, Budapest. Honisch Ede bányaispékségtulajnos, Putnok.
Arany Kulcs szálloda: Sarapatka Arthur hivatalnok, Mezőhegyes. Hermann Samu kereskedő, Nagy-Károly.
Három Király szálloda: Szabó János ev. ref. lelkész, Kunagota. Angelina Tivadar ügynök, Szalonta.
Vasúti szálloda: Göllner Gyula gyógyszerész, Kézdivásár. Dr. Deutsch Mór orvos, Temeš-Gyarmat. Rencuz József mérnök, Franciaország. Klem V. kereskedő, Fiume. Kemény Bertalan mérnök, Ungvár. Rich Jakab, Fogaras. László László gazdálkodó, M.-Iklód.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

3221—1894. szám.

Nyilatkozat

Hivatkozással az „Arad és Vidéke” napi lap f. évi július hó 6-án megjelent 156. számában a „Hírek” rovata alatt „A munka áldozatai” czimű közleményre Zsombolya község alólított előjárásága részéről ezennel hivatalosan bizonyítatik, miszerint az építési bizottság a mai napig semmiféle módon nem tövegett és Regdon Sándor műépítész-vállalkozóval egy személyességét mint kifogástalan szakszert munkáját illetően, valamint a feltűnő jószág felhasználás anyagra nézve is minden tekintetben a mai napig a legjobban megelégedve van. Zsombolyán, 1894. évi július 13.

Spuhler Ferencz,
h. jegyző.

Stoffel János,
bíró.

* Az ezen rovat alatt közzétettéért nem vállal felelősséget

Hirdetmény.

A borosjenői kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közlést tétetik: miszerint a Borossebes-menyháza h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Borossebes községre nézve 1894. augusztus hó 6-án reggel 10 óra a borossebesi állomáson.

Prezest községre nézve 1894. augusztus hó 6-án reggel 10 órakor ugyanott,

Doncsény községre nézve 1894. augusztus hó 6-án reggel 10 órakor ugyanott,

Bohány községre nézve 1894. augusztus hó 6-án reggel 10 órakor ugyanott,

Dézna községre nézve 1894. augusztus hó 7-én reggel 9 órakor menyháza fürdő megállóhelyen,

Ravna községre nézve 1894. augusztus hó 7-én reggel 9 órakor ugyanott,

Monyásza községre nézve 1894. augusztus hó 7-én reggel 9 órakor ugyanott.

Az érdekeltek felhivattak, miszerint nem taláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmalak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivattak mindazok, a kik a fennebbi határokon a Borossebes-menyháza h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi

cím alatt igényt tartanak; ezeket 1894. év szeptember hó 15-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, mint-hogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentúl a kisajátított területéről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.

Kelt Boros-Jenő 1894. évi július hó 3-ik napján.

A borosjenői királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak Aradon, Rácskal, kir. járásbíró.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kürtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kürtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	—
Glogovász	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,08	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,14	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,58	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,40	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,19	—
Gyulafehérvár	3,48	—
Piski	5,35	—
Soborsin	8,21	—
Tótvár	8,40	—
Berzova	9,09	—
Konop	9,25	—
Radna-Lippa	9,58	5,47
Paulis	10,11	6,02
Györök	10,25	6,18
Glogovász	10,48	6,47
ARAD érkezik	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kürtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kürtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,43	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,48
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merczifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merczifalva	8,34	1,59	9,05
Orczifalva	8,45	2,15	9,21
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,07
Uj-Arad	9,34	3,30	10,39
ARAD érkezik	9,44	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,28	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,08
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,36
Sikló	5,51	8,50
Székudvar	6,08	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-maj.	7,17	8,42
Nesze	7,26	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	8,00	5,16
Bánkut	8,22	5,36
Mégyes-Bodzás	8,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,08
Kovács-háza	4,25	6,33
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,23	4,49
Pécska	5,43	9,38	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagyalak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	8,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagyalak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battonya	5,45	9,02	7,42
Pécska	6,10	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,32	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	6,02	1,36
Világos	7,48	6,29	2,39
Muszká-Magyarád	7,58	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,58
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcsill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszká-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ötvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

1513/1894. pm.

686. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 700 forint évi fizetéssel kapcsolatos irodalmi segéd-tisztviselési állás választás útján betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak s az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a f. évi augusztus hó 7-ig bemutatassák.

Arad, 1894. évi július hó 14-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

1592 | 894. szám.

685 1-2

Haszonbérbeadási

árverési hirdetmény.

Ezzel közzétették, hogy a tippai kir. Ispánság irodájában folyó évi július 30-án délelőtt 10 órakor az alább felsorolt bértárgyak bérbeadási irásos zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Árverelőik tartoznak a szóbeli árveréshez 10% bánatpénzt letenni s az irásos zárt ajánlatokhoz is mellékelni.

Utóajánlatok még az esetben sem fogadhatók el, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

A részletes haszonbéri feltételek alóli Ispánságnál megtekinthetők.

Kikiáltási ár: Bértartam:

1. Bulzai üres házhely 800 ööl évi bér . . . . . 1 frt — kr.
2. Lalasinczi sziget Prund la Bálta 2 hold és holdanként 2 frt — kr.
3. Bakamezdi halászat évi bér 2 frt — kr.
4. Oszirovi halászat évi bér . . . . . 5 frt 60 kr.
5. Gross (Aradmegye) erdészeti kert 1400 h. évi bér . . . . . 2 frt 50 kr.
6. Lippai B. é. kivágási szőlő 1200 ööl évi bér . . . . . 2 frt — kr.
7. Lippai kivágás 2070 ööl évi bér . . . . . 2 frt — kr.
8. Lippai é. kivágás föld 1600/1600 h. évi bér . . . . . 3 frt — kr.
9. Lippai Sásarok 5200/1600 h. év és holdanként . . . . . 1 frt 25 kr.

Lippán, 1894. évi július hó 10-én.

M. kir. ispánság.

Máriaczei gyomorcsépek

Jelen hatású szer a

gyomor minden betegségében

s felülmúlhatatlan ótvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyu felbőfögés, kólika, továbbá gyomorhurut, gyomoregés, köképződés, tulságos nyálképződés, sárgaság, undor és hanyas, főfajás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörce, szakszorulat, a gyomornak túlterhelése étel és ital által, giliszták, lép és máj-betegségek és aranyérel.

Védjegy.

150. 12-12.

Egy üveg használati utasítással 40 kr., dupla üveg 70 kr.

Óvás! A valódi Máriaczei gyomorcsépek sokszorosan hamisítottak és utánzóztatnak. A valódiság jeléül minden üveg egy vörös, a fönnebbi védjeggyel ellátott csomagolásba van burkolva, és minden üveghez hozzáadott használati utasításon kívül meg kell jegyezve lenni, hogy az Gusek Henrik ur nyomdájában, Kremsierben nyomtatott. — Központi szétküldési raktár: Brady Károly, az „órangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország).

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különleges ségl főraktarának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárban

Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz. alatt.

87 | 894. k. h.

Hirdetmény.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelésének megkeresése alapján értesitem a vállalkozókat, mezőgazdasággal foglalkozó birtokosokat, bérlelőket gazdasági szövetkezeteket, hogy a hadsereg részére elvállalt természetnyelvények szállítása körül az illető szállítók és vállalkozók a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Mindazon községek, termelők, mezőgazdasági szövetkezetek, kik a saját természetnyelvényeket szállítják, illetve a kik a saját erőikkel termelt cikkek szállítására vállalkoznak, biztosítékot, vagy bánatpénzt letenni nem tartoznak.
2. A községeknek, termelőknek és gazdasági szövetkezeteknek, tekintettel a szállítmány minőségére és árára, mindenkor előny adatik.
3. Az eladásnál, a beszerzendő áru egy részének szállítására is tehető ajánlatok egész 100 méterházasig.
4. Minden „termelőnek,” mezőgazdálkodónak szabadságában áll a szállításra vonatkozó felhívás közzététele előtt ajánlatot tenni a hadtestparancsnoksághoz, ahonnan azok a hadtestparancsnokságnak külön véleményével a közös

hadügyminiszteriumhoz felterjesztetnek.

5. Mindazon termelők, kik megbízhatóságuknál fogva ismertek, jogosultak a takarmányok szállításánál egész 15 lóra való anyagnak beszerzéséig az illető katonai csapattal általánosságban szerződni s annak szállítását vállalni.

6. A takarmányneműek szállításánál a kikötött határidők, a mennyiben azt egyes helyi érdekek úgy kívánják és a mennyiben az által sem a kincstár érdeke, sem pedig az áru értéke nem szenved, esetleg meghosszabbíthatók.

A netáni differenciák kiegyenlítése céljából, melyek a szállító és megrendelő között felmerülnek, választott bíróság alakíttatik. Az ily választott bíróság 4 tagból áll, fele részben a vállalkozó, fele részben a katonai kincstár részéről.

Végül értesitem az érdekelteket, hogy mindazon felvilágosításokat, melyek a szállításra, vállalkozásra vonatkoznak, a cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelése megadja.

Arad, 1894. június 21-én.

Sarlot,
főkapitány.

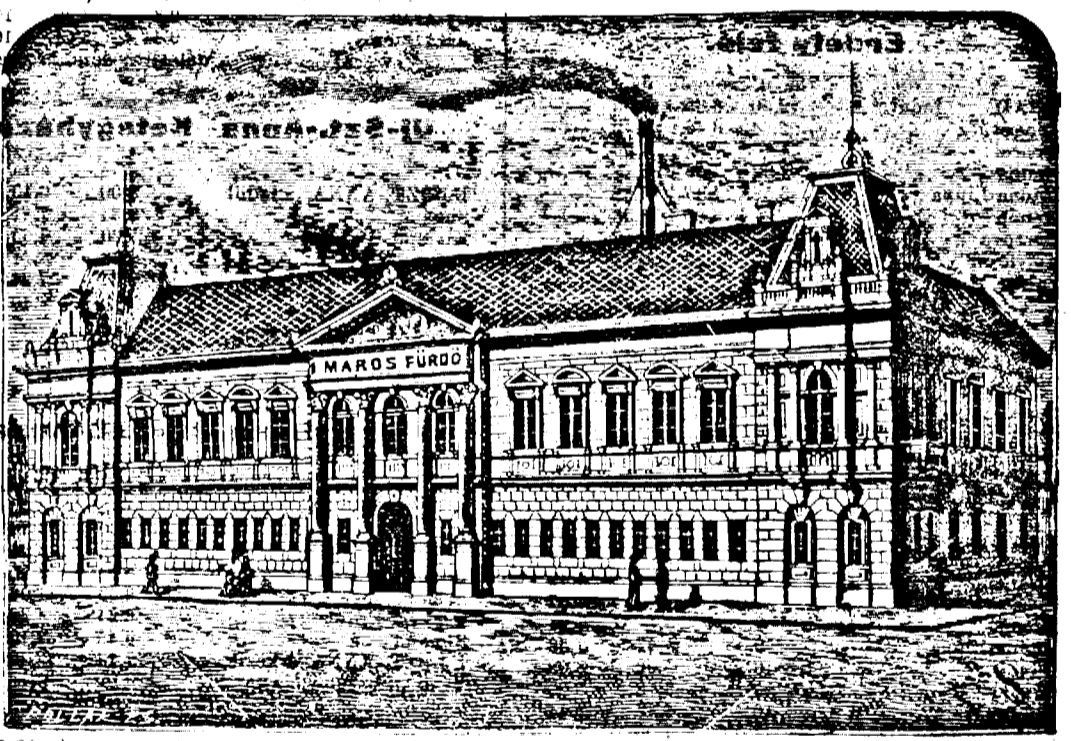
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb nemé, mely testünket felüdíti, szibbadságnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vértünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja a lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Trasirán) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő egészségtelre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosíttatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros”-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A városban még többek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatók Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.
Uszás-tanfás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.

Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Vas és méor-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr.
Ruha nélkül	— frt 40 kr.
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	5 kr.

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.
A t. cz. birtokos urak figyelmébe!
Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kárpított szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.
A házban van vízvezeték, szűrt Maros-ivóvíz, és télen is gőzfűtés.